

en Ordning, en endelig Ordning af dette Spørgsmaal, som nu har staaet paa Dagsordenen gennem saa mange Aar.]

Vanggaard: Efter den udmærkede Imødegaelse af de Indvendinger, der er rejst mod dette Lovforslag, som er leveret af de ærede Medlemmer Hr. Kr. Kristensen og Hr. J. C. Christensen og nu sidst af den højtærede Trafikminister, skal jeg kun gøre nogle faa Bemærkninger. Der har været udtalt Bekymring for, at Værkerne ved Hvide Sande ikke vilde kunne holde; Molerne skal jo bygges paa Sand, og Sand kan jo underskæres. Men Kommissionen argumenterer i sin Betænkning netop med, at Underskæringen kan man holde nede ved at regulere Vandstrømmen, og naar der tidligere fandt en stærk Underskæring Sted af Værkerne i Kanalen, var det, fordi Vandstrømmen ikke kunde reguleres; der kom saa enorme Vandmasser ind med saa stor Hastighed, at de underskar Værkerne. Kan man ikke regulere Strømmen, er det givet, at Værker paa løs Sand vil kunne underskæres, hvis de ikke gaar ned til meget stor Dybde. Men ved Hvide Sande er der den Fordel, at de Moler, som er lagt, er ført ned til meget stor Dybde.

Endvidere er der udtalt Tvivl om, at Udløbet ved Hvide Sande kunde holdes aabent. Det ærede Medlem Hr. Pinholt udtalte, at i sin Tid var det som en ung Hest, og det tyder paa, at der er mere Kraft paa Udstrømningen deroppe, end der er, naar Vandet skal ned gennem det bugtede Løb Syd paa, hvilket ogsaa er rigtigt. Det er jo dermed givet, at det vil være lettere at holde Løbet aabent her. Men selvfølgelig — det tvivler ingen paa — vil det til Tider være nødvendigt at foretage en Del Sandpumpning; men denne Sandpumpning lettes i meget høj Grad ved, at Slusen kan lukkes, medens Sandpumpningen staaar paa. En Vanskelighed ved Gødel Kanalen har netop være det, at Sandpumpningen ofte ikke har kunnet foretages, uden at Kanalen var omtrent lukket. Derfor kan man ved Gødelen ikke stille Omkostningerne i Relation til de Arbejdsdage, Sandpumperen har haft. Omkostningerne maa for en Del ogsaa sættes i Relation til den Ventetid, Vandpumpningsmateriellet har haft.

Det ærede Medlem Hr. Pinholt nævnte, at man vilde tvinge Arealer, som ingen Interesse har i Sagen, til at deltage i Omkostningerne. Men det foreligger slet ikke. Det er kun de interesserede Arealer, der skal deltage i Omkostningerne. Fordelingen

skal foretages af en sagkyndig Kommission, saa man kan sikkert gaa ud fra, at den vil blive saa retfærdig som muligt. Hedeselskabets Ingeniører har stor Øvelse i at fordele den Slags Beløb paa interesserede Lodsejere; det har de gjort Masser af Steder til den største Tilfredshed. Hvis man søger Bistand hos dem, er der ikke Tvivl om, at de vil bidrage til en god Fordeling af Omkostningerne her.

Man har talt om, at der muligvis vil medgaa mange flere Penge til Hvide Sande Kanalen, end der er foreslaaet bevilget. Derom kan man jo intet sige. Vandbygningsvæsenet plejer at være forsigtigt i sine Overslag, og der er al mulig Grund til at tro, at Beløbene vil kunne holdes indenfor den foreslaaede Ramme. Det er, som det er paaapeget, inkonsekvent at mene, at Udgiftsbeløbene til et Anlæg ved Hvide Sande vil betydelig overstige det anslaaede, medens de til Sikring af Gødel Kanalen foreslaaede Beløb skulde være for store. En saadan Udtalelse stiller den fremsatte Kritik i en noget ejendommeligt Belysning.

Det ærede Medlem Hr. Sundbo vilde have en ordentlig Forklaring paa, hvorfor Udløbet ikke lige saa godt kunde være ved Gødelen som ved Hvide Sande. Forklaringen er givet af den sagkyndige Kommission, og dennes Kompetence har ingen her i Tinget hverken nu eller tidligere gjort Forsøg paa at bestride.

Det ærede Medlem Hr. Pinholt omtalte videre de Kommuner, som ingen Interesse har i at bidrage til Tilvejrbringelsen af de 25 pCt., og som har vægret sig ved at yde noget Tilskud. Enhver, der kender Vestjyderne, overhovedet Jyderne, ved, at de har en Utilbøjelighed til at betale, før de ser, at det er nødvendigt. Tilbøjeligheden til at betale er ikke særlig fremtrædende hos dem, hvilket vel ogsaa er med Rette, idet man jo ikke har store Midler at betale med derovre og derfor maa se at holde Hus med de Skillinger, man har. Der er derfor ikke Grund til at vente andet end, at der ogsaa ved denne Lejlighed skulde være Sogne, som foreløbig vil stille sig afventende for at se, om det skulde gaa saa galt, at ogsaa de maatte bidrage. Det er særlig naturligt, naar der er Uenighed blandt Sognets Beboere om, hvorvidt Kommunen skal betale Bidrag eller ikke. Det er oplyst af dem, der særlig kender Forholdene paa Stedet, at en saadan Uenighed er til Stede, og at de paagældende Kommuner Udtalelser langtfra kan tages som et Udtryk for alle Beboerne.

Man maa netop forbavses over, at